

Anotace úkolů 2007

Odbor hydrauliky, hydrologie a hydrogeologie

Antropogenní tlaky na stav půd, vodní zdroje a vodní ekosystémy v české části mezinárodního povodí Labe

Řešitel: Ing. Šárka Blažková, DrSc., a kol.
tel. 220 197 222, e-mail: sarka_blazkova@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2011

Projekt navazuje na předcházející projekty Labe koordinované VÚV T.G.M. Je zaměřen především na základní výzkum v otázkách transportu nutrientů v povodí, nejistot při modelování průtoků, využití stabilních izotopů pro popis hydrologického režimu v povodí včetně jakosti, modelování radionuklidů v tocích, vlivu polutantů na ryby, chování ryb v tocích a jejich přirozené reprodukce.

V roce 2007 byl zahájen sběr dat v malém zemědělském povodí – v povodí Klejnárky, byla připravena kampaň pro vzorkování polutantů při epizodě v krátkém časovém kroku a proveden předběžný průzkum na vybraném dílčím povodí v povodí Jizery. Dále bylo zahájeno pozorování s využitím stabilních izotopů v oblasti Káraný, pomocí biomarkerů byly zkoumány ryby v lokalitách Cvikov, Tachov a Prachatice a byly zahájeny terénní práce ke studii energetické bilance ryb. Bylo připraveno několik publikací s následujícími tématy: a) zpracování výsledků sledování tritia s malou četností odběru vzorků v předchozím období ve státní monitorovací síti a dalších účelových sledováních, b) odhad čáry překročení povodňových průtoků s vyhodnocením nejistot, c) hodnocení chování jelce jesena ve vztahu k průhlednosti vodního sloupce, d) chování predátora v kanalizovaném toku dolního Labe.

Zpřesnění dosavadních odhadů dopadů klimatické změny v sektorech vodního hospodářství, zemědělství a lesnictví a návrhy adaptačních opatření

Koordinátor: Ing. Oldřich Novický
tel.: 220 197 234, e-mail: oldrich_novicky@vuv.cz

Doba řešení: září–prosinec 2007

Cílem úkolu bylo připravit podklady pro navazující výzkum v období let 2008–2011.

V rámci projektu byla zpracována rešerše literatury, která obsahuje metodické postupy odhadu dopadu klimatických změn na vodní zdroje, se zvláštním zaměřením na konkrétní výsledky ve státech střední Evropy. Byly zpracovány i příspěvky z konference Climate and Water v Helsinkách, závěry z Mezinárodního symposia konaného v Berlíně a informace o plánování v oblasti vod v České republice.

Byla připravena hydrologická data (řady průtoků) a klimatologická data (řady srážek, průměrných denních teplot, průměrných relativních vlhkostí vzduchu), která budou sloužit

jako vstup do modelu hydrologické chronologické bilance Bilan. Proběhla kalibrace parametrů modelu.

Interakce horninové prostředí–voda

Řešitel: RNDr. Hana Prchalová
tel.: 220 197 356, e-mail: hana_prchalova@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2011

Cílem DÚ 03 projektu RVVV, na kterém VÚV T.G.M., v.v.i., spolupracuje, je splnění požadavku implementace evropské legislativy, respektive směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršením stavu v ČR a Rámcové směrnice o vodách 2000/60/ES. Řešení je tedy zaměřeno jednak na metodické postupy pro stanovení limitů ukazatelů dobrého chemického a kvantitativního stavu podzemních vod a jejich aplikace na všechny hydrogeologické rajony/útvary podzemních vod v ČR a na vytvoření internetové aplikace s údaji týkajícími se podzemních vod pro tvorbu plánů oblastí povodí v ČR, kde budou začleněny také relevantní výsledky z hydrogeologické informační vrstvy, vytvořené v rámci ostatních dílčích úkolů.

V roce 2007 byly vybrány ukazatele, pro které se budou stanovovat prahové hodnoty, dále byla zpracována kritická anotace požadavků a doporučených postupů pro stanovení prahových hodnot (tj. limitů ukazatelů dobrého chemického stavu) útvarů podzemních vod. Na základě těchto výsledků byla navržena první metodika stanovení prahových hodnot v České republice. Návrh však bude muset ještě být revidován, až bude dokončen a schválen Guidance pro hodnocení stavu útvarů podzemních vod na celoevropské úrovni, jehož součástí budou také doporučené postupy pro stanovení prahových hodnot.

Revize zranitelných oblastí pro nitrátovou směrnici

Řešitel: Ing. Anna Hrabánková
tel.: 220 197 437, e-mail: anna_hrabankova@vuv.cz

Doba řešení: trvalá činnost

Pro splnění požadavků směrnice 91/676/EHS Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů byly v roce 2003 vymezeny zranitelné oblasti, ze kterých jsou odvodňovány vody znečištěné či ohrožené dusičnany ze zemědělských zdrojů a ve kterých budou uplatňována opatření vedoucí ke snížení koncentrací dusičnanů ve vodách. Podle nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech, je Ministerstvo životního prostředí povinno provést nejpozději do čtyř let od nabytí účinnosti nařízení revize hranic zranitelných oblastí. Přezkoumání vymezení zranitelných oblastí provádí pověřený subjekt, kterým je Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.

V lednu 2007 byl závazný termín pro zpracování návrhu revidovaného vymezení zranitelných oblastí. Návrh byl vypracován na základě závazných i podpůrných podkladů, které umožnily odlišit původ znečištění, rozsah využití půdy v jednotlivých oblastech, intenzitu zemědělského hospodaření a obecnou zranitelnost půd a horninového prostředí. Revize zranitelných oblastí byly provedeny podobným postupem jako první vymezení v roce 2003 se zvláštním důrazem na vyhodnocení koncentrací dusičnanů v oblastech a jednotlivých

monitorovacích profilech, které navazovalo na hodnocení vývoje trendů koncentrací dusičnanů v povrchových a podzemních vodách z roku 2006.

Návrh revidovaného vymezení byl vypracován ve dvou variantách – optimální a maximální. Návrh optimální varianty obsahoval kromě odůvodněného zvýšení rozlohy zranitelných oblastí také redukci obsahu zranitelných oblastí v místech, kde od posledního vymezení došlo k výraznému zlepšení jakosti vod z pohledu koncentrace dusičnanů a kde veškeré dostupné údaje ukazují na trvale se zlepšující stav. Maximální varianta obsahovala pouze odůvodněné zvýšení rozlohy v místech zvýšených koncentrací dusičnanů a jejich rostoucího trendu. Optimální varianta byla použita jako podklad pro novelu nařízení vlády č. 219/2007 Sb., kterou se mění nařízení vlády č. 103/2003 Sb.

V září 2007 byla vypracována reportingová zpráva pro Evropskou komisi o změnách ve vymezení zranitelných oblastí. V průběhu celého roku se nepřetržitě zpracovávaly nové dostupné údaje o koncentracích dusičnanů v podzemních a povrchových vodách. U povrchových vod jde zejména o monitoring Zemědělské vodohospodářské správy pro potřeby nitratové směrnice. U podzemních i povrchových vod o data o jakosti vod podle vyhlášky č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci, a podle vyhlášky č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích. V podzemních vodách byly vyhodnoceny koncentrace z monitoringu státní pozorovací sítě ČHMÚ ve vrtech a pramenech.

Posouzení dopadů klimatické změny na vodohospodářskou soustavu povodí Vltavy

Koordinátor: Ing. Oldřich Novický
tel.: 220 197 234, e-mail: oldrich_novicky@vuv.cz

Doba řešení: listopad–prosinec 2007

Cílem projektu bylo zjistit, jak se změny klimatu projeví ve vodohospodářské soustavě povodí Vltavy.

V rámci projektu byly nejprve zpracovány průtokové řady, dále řady měsíčních úhrnů srážek, průměrných měsíčních teplot vzduchu a průměrných měsíčních relativních vlhkostí vzduchu. Tyto údaje sloužily jako vstup do modelu hydrologické chronologické bilance Bilan, který byl použit pro modelování klimatické změny v dílčích povodích v povodí Vltavy. Byl nejprve vyhodnocen současný stav hydrologických a meteorologických charakteristik, jež byl srovnán s hydrologickými a meteorologickými veličinami modelovanými pro rok 2085. Pro modelování byly použity regionální scénáře HIRHAM A2, HIRHAM B2, RAO A2 a RAO B2. Ve studii jsou prezentovány výsledky z 12 profilů povodí Vltavy.

V druhé části projektu byl pro vodohospodářské řešení aplikován statický popisný simulační model. Výstupy byly zpracovány do formy používané při řešení vodohospodářské bilance současného a výhledového stavu. Pro vodní nádrže Lipno I, Orlický, Slapy a Švihov byly zpracovány podrobné informace o minimálním objemu vody v zásobním prostoru, počtu poruchových měsíců v procentech, počtu souvislých poruchových období a maximálních délek souvislé poruchy.

Ochrana mostních objektů proti jejich destrukci vlivem povodňových událostí

Řešitel: Ing. Petr Bouška, Ph.D.
tel.: 220 197 392, e-mail: petr_bouska@vuv.cz

Doba řešení: 2006–2008

Cílem výzkumného projektu je vypracování obecné metodiky navrhování účinných opatření, která zamezí destrukci mostních objektů i při výskytu extrémních povodní. Metodika bude sloužit jako podklad pro navrhování nových mostů i při úpravách ochrany stávajících mostů ohrožených budoucími povodněmi. Úkol má prostřednictvím výzkumu na hydraulickém, aerodynamickém a matematickém modelu provést podrobnou analýzu nejzávažnějších příčin destrukce mostů a návrh příslušných opatření na základě výsledků výzkumu.

Práce provedené v letech 2006 až 2007 zahrnují analýzu příčin poškození a destrukce mostů, ke kterým došlo při povodních v České republice v posledním desetiletí, přehled dosavadních výzkumů protipovodňové ochrany mostních objektů, zhodnocení některých uskutečněných rekonstrukcí mostů a propustků, klasifikaci mostů z hlediska nebezpečí jejich ohrožení, rozbor řešené problematiky a metodiku jejího řešení. Dále se práce soustředily na výzkum na hydraulickém a aerodynamickém modelu a na jeho základě vyvozené principy ochrany mostů proti destrukcím způsobeným povodněmi. Tyto principy budou v další fázi výzkumu zpřesňovány a konkretizovány.

Projekt NeWater

Řešitel: Ing. Šárka Blažková
tel.: 220 197 222, e-mail: sarka_blazkova@vuv.cz

Doba řešení: 2005–2008

Projekt NeWater (New Approaches to Adaptive Water Management under Uncertainty, www.newater.info) je integrovaný projekt řešený v rámci 6. Rámcového projektu EU. Hlavním cílem je přizpůsobit koncepty integrovaného systému řízení vodního hospodářství aktuálním podmínkám. V rámci projektu je řešena i případová studie Labe, na jejímž řešení se VÚV T.G.M., v.v.i., podílí. V dílčích povodích je prováděno hydroekologické modelování pomocí programu SWIM. Postoje a názory odborné i široké veřejnosti jsou zjišťovány pomocí dotazníkových akcí, jsou organizovány semináře, setkání a interview.

V roce 2007 pokračovaly práce v obou hlavních směrech výzkumu v případové studii Labe. Byla dokončena hydrologická kalibrace modelu SWIM pro povodí řeky Jizery. Byl vyhodnocen dotazníkový průzkum zaměřený na názory odborníků ve vodním hospodářství. Dále byl uspořádán mezinárodní seminář pro odbornou veřejnost s názvem „Nejistoty ve vodním hospodářství – jak je vidí odborná veřejnost a vědci“, který se konal v Praze ve dnech 14.–16. května 2007. Přední evropské odborníci ve vodním hospodářství se zde sešli společně s odbornou veřejností z české a německé části povodí Labe. Výsledky semináře byly prezentovány na mezinárodní konferenci CAIWA.

Projekt Watch EU

Řešitel: Ing. Šárka Blažková a kol.
tel.: 220 197 222, e-mail: sarka_blazkova@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2011

Mezinárodní projekt WATCH si klade za cíl popsat současný oběh vody, analyzovat predikce pro 21. století, nalézt vztahy mezi hybnými silami a globální změnou, poskytnout podrobný odhad rizik spojených s klimatem a hydrologií, vyvinout nový konzistentní modelový rámec pro hodnocení vodních zdrojů, hydrologie a klimatu.

V roce 2007 byly především vytipovány vhodné oblasti pro další podrobná řešení v rámci případové studie českého Labe: povodí horní Metuje a horní Sázavy pro studium sucha, povodí Ohře k profilu Skalka pro studium povodní a povodí Jizery pro studium jakosti vody.

Projekt AQUATERRA – Modelování v systému řeka-sedimenty-půda-podzemní voda

Řešitel: Ing. Miroslav Rudiš, DrSc.

tel.: 220 197 232, e-mail: miroslav_rudis@vuv.cz

Doba řešení: 2004–2007

Cílem výzkumu bylo nalézt metody odhadu účinku katastrofálních povodní na re-suspenzi, transport a sedimentaci znečištěných sedimentů v údolní nivě a odhad prosakování znečištění do půdy a podzemní vody po opadnutí povodně v souvislosti s možným ohrožením zásob podzemních vod. Úkol měl připravit metody popisu těchto jevů v podmínkách klimatických změn, kdy se častěji vyskytují katastrofální povodně, pro které je jen velmi málo statistických dat.

Práce provedené v letech 2004–2007 zahrnují popis tří hlavních zdrojů znečištěných sedimentů v korytě Labe, což jsou přehrada Les Království, nedokončený přístav v Pardubicích a prostor za zatopenými regulačními hrázkami v korytě Labe v úseku Mělník–Lovosice. Byly provedeny chemické a fyzikální analýzy sedimentů, vyvinuta radarová metoda stanovení hlavních granulometrických složek sedimentů a jejich uložení a stanoveny podmínky jejich re-suspenze. Pro sledování transportu a sedimentace byl rozšířen dvourozměrný numerický model FAST 2D a byly získány mapy nových sedimentů v údolní nivě po povodni. Vliv těchto sedimentů na svrchní vrstvy půdy a podzemní vodu byl proveden pro typický těžký kov (Zn, Pb) simulačním modelem za různých podmínek prosakování znečištění z nového sedimentu do půdy.

Výzkum interakce plavebního a energetického provozu plavebního stupně Děčín

Řešitelé: Ing. Josef Libý, CSc.

tel.: 220 197 383, e-mail: josef_liby@vuv.cz

prof. Ing. Pavel Gabriel, DrSc.

tel.: 220 197 362, e-mail: pavel_gabriel@vuv.cz

Ing. Dr. Pavel Fošumpaur

tel.: 604 159 727, e-mail: fosump@mybox.cz

Doba řešení: 2006–2007

Cílem výzkumu realizovaného na základě požadavku investora vodního díla bylo prověřit vliv vodní elektrárny na průtokové poměry včetně převádění povodní vodním dílem a na stabilizaci dna v horní a dolní zdrži s návrhem případných úprav, zejména pak posoudit vliv normálního a havarijního provozu vodní elektrárny na plavbu.

Zadané problémy byly zkoumány na hydraulickém modelu plavebního stupně Děčín v měřítku 1 : 70, umístěném ve velké hale hydraulických laboratoří ústavu, a v širších souvislostech na matematickém modelu úseků toku přilehlých k tomuto plavebnímu stupni. Použité způsoby modelování založené jednak na prostorovém fyzikálním modelování s využitím dálkově řízených modelů plavidel, jednak na matematickém popisu zkoumaných jevů se vzájemně vhodně doplňovaly a vedly ke konformním výsledkům.

Výzkumem bylo prokázáno, že rozšířením plavebního stupně o vodní elektrárnu a kanálový rybí přechod se podmínky pro plynulé převádění povodní nijak nezmění, povodně

jsou převáděny plavebním stupněm zcela plynule, bez vzdouvání hladin nad ním. Navržené úpravy v okolí funkčních objektů plavebního stupně spolehlivě zabezpečují jejich stabilitu při převádění povodní vodním dílem, a to i v případě nesymetrických manipulací. Nautickými experimenty bylo potvrzeno, že provoz vodní elektrárny nebude negativně ovlivňovat plavební podmínky lodí a lodních sestav proplouvajících plavebním stupněm, a to v celém rozsahu plavebních průtoků.

Na hydraulickém modelu byly zdokumentovány nepozorovatelné dynamické účinky havarijních výpadků vodní elektrárny na soulodí plující v horní a dolní zdrži plavebního stupně. Výzkum na matematickém modelu prokázal, že vliv havarijních výpadků vodní elektrárny na plavební hloubky v úseku řeky pod plavebním stupněm je při automatickém spolupůsobení redukčních opatření (neenergetického provozu a sektorových uzávěrů jezu) zanedbatelný.

Návrh víceúčelového vodního díla pozůstávajícího z plavební komory, pohyblivého jezu, vodní elektrárny a dvou rybích přechodů lze považovat po víceletém hydraulickém výzkumu v laboratořích VÚV T.G.M. z hlediska jeho celkového koncepčního a dispozičního řešení za optimální a pro potřeby stavebního řízení za dokončený.

Výsledky výzkumu interakce plavebního a energetického provozu plavebního stupně Děčín jsou spolu s výsledky předchozího výzkumu týkajícího se problematiky vodní elektrárny a rybích přechodů obsaženy v závěrečné výzkumné zprávě Gabriel, P., Fošumpaur, P. a Libý, J. Hydraulický výzkum plavebního stupně Děčín, Praha : VÚV T.G.M., v.v.i., květen 2007.

Regionální hydrologická studie Krušných hor

Řešitel: Ing. Ladislav Kašpárek, CSc.

tel.: 220 197 227, e-mail: ladislav_kasperek@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2008

Cílem studie je posoudit, jak se odlesnění Krušných hor vlivem imisí a následné zalesnění náhradními porosty projevilo na hydrologickém režimu toků odtékajících z Krušných hor, a zpracovat pro několik vodních nádrží povodňové vlny s dobou opakování 10 000 let jako podklad pro posouzení bezpečnosti vodních nádrží v případě výskytu extrémních povodní.

Pro posouzení dopadu odlesnění na režim průměrných měsíčních průtoků byly z historických pozorování, dat ČHMÚ a pozorování Povodí Ohře, s. p., sestaveny řady průměrných měsíčních průtoků – vesměs přítoků do významných vodních nádrží. Z jejich statistické analýzy vyplynulo, že účinek odlesnění – dočasné mírné zvětšení průtoků – se projevil jen několik let bezprostředně po odlesnění. Dopady odlesnění nebyly tak významné, aby porušily homogenitu průtokových řad.

Jako podklad pro stanovení teoretických povodňových vln s dobou opakování 10 000 let byla zpracována regionální statistická analýza charakteristik maximálních průtoků na tocích Krušných hor a prozkoumány informace o historických extrémních povodních.

U nejvýznamnější z nich, povodně z roku 1927, byla provedena rekonstrukce vyčíslení maximálních průtoků. Na základě regionální analýzy a zhodnocení historických povodní za pomoci deterministického modelování pak byly zpracovány požadované hydrogramy teoretických extrémních povodní.

Bilance současného a výhledového stavu jakosti podzemních vod

Řešitel: RNDr. Hana Prchalová

tel.: 220 197 356, e-mail: hana_prchalova@vuv.cz

Doba řešení: 2006–2007

Cílem prací je zpracování bilance současného a výhledového stavu jakosti podzemních vod pro oblasti povodí horní a dolní Vltavy a Berounky, požadované současnou legislativou. Zpracovaná bilance by kromě využití pro běžné potřeby správců povodí měla sloužit jako podklad pro zpracování plánů oblastí povodí. K tomu je potřeba navrhnout postupy bilance současného a výhledového stavu, neboť stávající metodika bilance jakosti podzemních vod nemá odpovídající vypovídací schopnost.

V bilanci jakosti podzemních vod současného stavu byla vyhodnocena data z monitoringu a samostatně významnost antropogenních vlivů. Vyhodnocení se týkalo starých zátěží, malých obcí bez kanalizace, vstupů dusíku na půdu ze zemědělství a atmosférické depozice, užívání pesticidů a acidifikace. Z hlediska monitoringu to znamenalo hodnocení 37 ukazatelů jakosti podzemních vod. Veškeré hodnocení bylo vztaženo na útvary podzemních vod nebo jejich pracovní jednotky.

Pro bilanci jakosti podzemních vod výhledového stavu bylo provedeno vyhodnocení významných antropogenních vlivů k roku 2015. Přitom se vycházelo jednak z vyhodnocení současného stavu, jednak z expertních posouzení k roku 2015. Pokud to bylo možné, vyhodnocovala se změna k roku 2015 pro každý útvar nebo pracovní jednotku podzemních vod zvlášť, v ostatních případech pro celou oblast povodí.

Pro podzemní vody povodí horní a dolní Vltavy a Berounky platí, že za problémový lze považovat hlavně vliv starých zátěží, dusíku z plošných zdrojů a pesticidů. Výsledky monitoringu jsou ale kromě dusičnanů obecně příznivější – to však může být způsobeno malou reprezentativností monitorovacích objektů hlavně z hlediska starých zátěží.

Výhledová studie potřeb a zdrojů vody v Karlovarském kraji

Koordinátor: Ing. Oldřich Novický

tel.: 220 197 234, e-mail: oldrich_novicky@vuv.cz

Doba řešení: říjen–prosinec 2007

Cílem úkolu bylo připravit dostupné podklady pro zpracování výhledové studie potřeb a zdrojů vody v Karlovarském kraji, kterou zpracovává VÚV v období 2007–2009.

Byla získána a připravena klimatologická a hydrologická data (měsíční průměrné průtoky, měsíční úhrny srážek, měsíční průměrné teploty vzduchu, měsíční průměrné relativní vlhkosti vzduchu) pro deset povodí na území Karlovarského kraje. Takto připravená data budou sloužit v následující etapě jako vstup do modelu hydrologické chronologické bilance Bilan. Dále byl vyhodnocen stav vodních zdrojů odpovídající hydrologickým podmínkám v nezměněném klimatu.

Odbor jakosti vod a ochrany ekosystémů

Monitoring kvality vody na stěžejních lokalitách výskytu zvláště chráněných druhů organismů

Řešitel: Mgr. Michal Bílý, Ph.D.

tel.: 220 197 267, e-mail: michal_bily@vuv.cz

Doba řešení: 2007 (s výhledem dlouhodobé činnosti)

Cílem projektu je zajištění pravidelného sledování a vyhodnocování stavu chemismu vody ve vybraných lokalitách výskytu zvláště chráněných druhů organismů.

Projekt je zaměřen na zajištění monitoringu chemických a fyzikálních parametrů jakosti vody ve vybraných lokalitách ležících ve zvláště chráněných územích národního či mezinárodního významu a v lokalitách s výskytem zvláště chráněných nebo endemických druhů, které jsou připravovány k vyhlášení. V roce 2007 bylo pravidelné sledování zaměřeno na lokality výskytu perlorodky říční. Současně probíhalo i terénní šetření v dalších vytipovaných povodích tak, aby v budoucích letech mohly být pravidelně monitorovány i klíčové lokality výskytu dalších ohrožených druhů (velevrub tupý, rak kamenáč).

Lososové a kaprové vody

Řešitel: Ing. Věra Kladivová

tel.: 220 197 366, e-mail: vera_kladivova@vuv.cz

Doba řešení: 1999–2012 (bude součástí Rámcové směrnice)

Cílem úkolu (do roku 2003 nesl název Klasifikace vod z hlediska možnosti trvalého výskytu ryb a stanovení jejich úseků pro monitoring podle požadavků směrnice 78/659/EHS) je komplexní implementace směrnice 2006/44/ES (kodifikované znění) o sladkých vodách. Zahrnuje to především vyhodnocování plnění limitů ve vyhlášených lososových a kaprových vodách a Program snížení znečištění těch povrchových vod, které tyto limity překračují.

V roce 2007 proběhlo vyhodnocení jakosti lososových a kaprových vod (za dvouletí 2005–2006) jako součást přípravy pro reportingovou zprávu ČR o implementaci směrnice o sladkých vodách (reportovat se bude období 2005–2007). Vyhodnocení bylo provedeno se zřetelem na změny obsažené v kodifikovaném znění směrnice 2006/44/ES. Jako součást „Zprávy o stavu ochrany vod v České republice v roce 2006“ bylo pro potřeby vlády zpracováno plnění limitů ukazatelů pro rybné vody. Kompletní vyhodnocení rybných vod 2005–2006 je k dispozici na internetových stránkách www.vuv.cz v sekci HEIS – Lososové a kaprové vody. Pro snadnou orientaci je doplněno o aktuální legislativní předpisy týkající se dané problematiky.

Podle požadavků uvedených v usnesení vlády č. 1401 ze dne 2. 11. 2005 byla připravována revize vymezení rybných vod. Po skončení mezirezortního řízení bude součástí připravované novely nařízení vlády č. 71/2003 Sb., stejně jako změna limitů podle kodifikované směrnice 2006/44/ES. V rámci úkolu bylo také hodnoceno dosavadní plnění Programu snížení znečištění povrchových vod vyhlášeného nařízením vlády č. 169/2006 Sb.

Podpora účasti ČR v aktivitách MKOL

Řešitel: RNDr. Jitka Svobodová

tel.: 220 197 466, e-mail: jitka_svobodova@vuv.cz

Doba řešení: trvalý úkol

Cílem úkolu je zabezpečení některých aktivit vyplývajících z české účasti v Mezinárodní komisi pro ochranu Labe (MKOL). Jde o pracovní skupiny a skupiny expertů, ve kterých jsou odborní pracovníci VÚV T.G.M., v.v.i., členy české delegace. Tato v zásadě trvalá činnost se řídí dlouhodobým programem MKOL rozpracovávaným do kratších období a jednotlivých let.

V roce 2007 byla poskytována podpora zejména pracovní skupině WFD MKOL při plnění úkolů vyplývajících z Rámcové směrnice. Byly vypracovávány návrhy a příspěvky k implementaci iniciativ EU v oblasti povrchových a podzemních vod v Mezinárodní oblasti povodí Labe a k podpoře jejich realizace. Dále byla poskytována podpora pracovním a expertním skupinám MKOL při řešení otázek souvisejících se správou a zpracováním dat, metadat a datových skladů. Probíhaly práce na dokončení zprávy pro Evropskou komisi za mezinárodní oblast povodí Labe a příprava mezinárodního plánu oblasti povodí Labe.

Biologický průzkum a výzkum pro akci „Plavební stupeň Děčín“

Řešitel: Mgr. Ondřej Slavík, Ph.D.
tel.: 220 197 224, e-mail: ondrej_slavik@vuv.cz

Doba řešení: 2005–2008

Cílem úkolu je vypracování komplexní studie, která umožní vyhodnotit možné konflikty záměru s ochranou přírody a vývojem ekosystému, dále posouzení vlivu akce „Plavební stupeň Děčín“ na modelové skupiny organismů (rostliny, bezobratlí, obratlovci) za různých průtokových situací. Součástí hodnocení je návrh možných nápravných opatření.

V roce 2007 bylo provedeno závěrečné mapování výskytu modelových skupin organismů a vyhodnocena všechna navrhovaná nápravná opatření. Byla připravena závěrečná zpráva projektu pro oponentní řízení v roce 2008.

Vývoj nových metod chovu vybraných perspektivních akvakulturních druhů s využitím netradičních technologií

Řešitel: Mgr. Ondřej Slavík, Ph.D.
tel.: 220 197 224, e-mail: ondrej_slavik@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2010

Cílem úkolu je řešení komplexního výzkumného programu zaměřeného nejen na chov ryb v akvakulturách, ale také popdůrné programy obnovy populací původních ryb v říčních ekosystémech, dále analýza chování lososovitých ryb, které byly odchovány v umělých podmínkách (akvakultuře), a porovnání s původními modely chování divokých populací.

V roce 2007 byla získána první datová sada o chování lipana podhorního na řece Blanici. Pomocí metody biotelemetrie byla sledována spotřeba energie při získávání potravy a obhajobě domácích okrsků u divokých a uměle odchovaných jedinců.

Vodohospodářská bilance současného a výhledového stavu jakosti povrchových vod v oblastech povodí horní Vltavy, Berounky a dolní Vltavy

Řešitel: Mgr. Pavel Rosendorf
tel.: 220 197 413, e-mail: pavel_rosendorf@vuv.cz

Doba řešení: 2006–2007

Cílem projektu bylo zpracovat vodohospodářskou bilanci současného stavu a výhledového stavu jakosti povrchových vod ve třech oblastech povodí, která spadají do správy Povodí Vltavy, s. p.

Zpracování vodohospodářské bilance bylo rozděleno do dvou částí – hodnocení současného stavu ve dvou variantách (s ohlašovanými údaji a s daty z platných povolení) a hodnocení výhledového stavu k roku 2015. Pro sestavení bilance současného stavu bylo provedeno vyhodnocení jakosti vody ve významných tocích ve všech oblastech povodí podle Metodického pokynu MZe pro sestavování vodohospodářské bilance oblasti povodí a dále podle požadavků na přímé a nepřímé hodnocení stavu vodních útvarů podle Rámcové směrnice. Přímé hodnocení spočívalo ve vyhodnocení vybraných ukazatelů podle dat z monitoringu a srovnání výsledků s limity podle nařízení vlády č. 61/2003 Sb. Pro nepřímé hodnocení byla použita metoda simulačního modelování a byly hodnoceny tři významné ukazatele antropogenního znečištění – BSK₅, celkový dusík a celkový fosfor. Simulace byly prováděny s časovou řadou minimálních ekologických průtoků v měsíčním kroku. Vedle metody modelování byly vyhodnoceny také všechny významné vstupy v dílčích povodích jednotlivých vodních útvarů a byla provedena analýza významnosti jednotlivých antropogenních vlivů na stav vod. Pro hodnocení výhledového stavu k roku 2015 byly využity pouze metody nepřímého hodnocení (simulační model a hodnocení významnosti vlivů) a zavedeny vstupní údaje charakterizující výhled nakládání s vodami k roku 2015.

Kontrola vlivu JE Temelín a JE Dukovany na hydrosféru

Řešitelé: Ing. Eduard Hanslík, CSc., Ing. Hana Hudcová

tel.: 220 197 269, 541 126 325, e-mail: eduard_hanslik@vuv.cz, hana_hudcova@vuv.cz

Doba řešení: 2003–2007

Cílem úkolu je zajištění nezávislé kontroly vlivu JE Temelín a JE Dukovany na hydrosféru a další složky životního prostředí a příprava podkladů k limitům vypouštění odpadních vod z jaderných elektráren.

Z hodnocení vlivu JE Temelín a JE Dukovany na základě terénního sledování vyplývá, že v recipientech odpadních vod v řekách Vltavě a Jihlavě nedochází ke zvýšení koncentrací umělých radionuklidů ve srovnání s referenčními (nezatíženými) profily, s výjimkou objemové aktivity tritia. Zvýšení obsahu tritia odpovídá bilancím aktivity tritia ve vypouštěných radioaktivních odpadních vodách podle údajů ČEZ, a. s. Výskyt tritia v podélném profilu Vltavy a Jihlavy odpovídá prognóze pro $Q_{\text{prům.}}$ a Q_{355} . Tepelné znečištění indikuje zvýšení teploty vody ve Vltavě a Jihlavě pod zaústěním odpadních vod vyhovující imisním limitům podle nařízení vlády č. 61/2003 Sb. v platném znění, resp. nařízení vlády č. 71/2003 Sb., tzv. rybí směrnice.

Radiační monitorovací síť ČR

Řešitel: Mgr. Diana Ivanovová

tel.: 220 197 335, e-mail: diana_ivanovova@vuv.cz

Doba řešení: trvalý úkol

Cílem úkolu je monitorování úrovně radionuklidů v hydrosféře v normálním a havarijním režimu ve spolupráci s laboratořemi s. p. Povodí.

V návaznosti na uzavřenou Rámcovou dohodu o činnosti složek celostátní radiační monitorovací sítě (RMS) mezi MŽP a SÚJB zajišťuje Referenční laboratoř VÚV T.G.M., v.v.i., činnosti stálé a pohotovostní složky RMS ve spolupráci s vodohospodářskými laboratořemi s. p. Povodí. V období monitorování za obvyklé radiační situace byl v roce 2007 sledován vývoj obsahu radioaktivních látek ve vodě, sedimentech, vodárenských kalech a biomase ryb ve vybraných profilech. Referenční úrovně (pozadí) byly překročeny jen v ukazateli tritia v profilu Vltava Praha-Podolí a v závěrových profilech Labe a Moravy v důsledku vypouštění odpadních vod z JE Temelín a JE Dukovany. Výsledky sledování jsou průběžně předávány do Informačního systému RMS.

Optimalizace monitoringu kapalných výpustí z jaderných elektráren

Řešitelé: Ing. Eduard Hanslík, CSc., Mgr. Diana Ivanovová
tel.: 220 197 269, 220 197 335, e-mail: eduard_hanslik@vuv.cz, diana_ivanovova@vuv.cz

Doba řešení: 2000–2007

Cílem úkolu bylo stanovit doby dotoku odpadních vod v areálu JE Temelín a dále do zvoleného profilu pod jejich zaústěním do profilu Vltava-Hladná s použitím stopovací látky tritia obsaženého v odpadních vodách.

Byla zjištěna závislost dob dotoku odpadních vod na jejich průtoku a na průtoku vody ve Vltavě v profilu Kořensko v rozmezí průtoků $17\text{--}50\text{ m}^3\cdot\text{s}^{-1}$. Dále bylo vyšetřeno rozdělení koncentrací látek na příkladu tritia v příčném profilu v závislosti na způsobu zaústění odpadních vod v profilu Kořensko. Výsledky jsou využitelné pro nezávislou kontrolu množství vypouštěných radioaktivních a neradioaktivních látek z JE Temelín.

Sledování a hodnocení jakosti povrchových a podzemních vod a jejich změn v souvislosti s vlivem výstavby a provozu Jaderné elektrárny Temelín na její okolí

Řešitel: Ing. Eduard Hanslík, CSc.
tel.: 220 197 269, e-mail: eduard_hanslik@vuv.cz

Doba řešení: 2000–2007

Cíl úkolu je dán jeho názvem.

Bylo zajišťováno sledování a hodnocení vlivů Jaderné elektrárny Temelín na životní prostředí pro potřeby ČEZ, a. s., v návaznosti na závěry projednání vlivů změn staveb (EIA) na životní prostředí.

Radioaktivní látky v technologiích

Řešitel: Bc. Martina Kluganostová
tel.: 220 197 280, e-mail: martina_kluganostova@vuv.cz

Doba řešení: trvalý úkol

Cílem úkolu je sledování a hodnocení obsahu radioaktivních látek ve veřejných vodovodech podle požadavků praxe.

Byl sledován a hodnocen výskyt radioaktivních látek (včetně radonu 222) ve zdrojích vod a změny v důsledku využití technologií úpravy vody zaměřených na snížení jejich obsahu ve vodě dodávané do veřejných vodovodů. Dále probíhalo sledování a hodnocení výskytu radioaktivních látek v balené vodě, zejména jako podklad pro posuzování rizika z hlediska požadavků vyhlášky SÚJB č. 307/2002 Sb. v platném znění.

Radioaktivní látky v životním prostředí

Řešitel: Mgr. Diana Ivanovová
tel.: 220 197 335, e-mail: diana_ivanovova@vuv.cz

Doba řešení: trvalý úkol

Cílem úkolu je sledování a hodnocení obsahu radioaktivních látek v hydrosféře.

Hlavní náplní úkolu v roce 2007 bylo sledování vývoje objemové aktivity tritia v povrchových vodách pod zaústěním odpadních vod z jaderných zařízení, včetně vertikálního rozdělení tritia v ovlivněných nádržích a dále na referenčních (nezatížených) lokalitách. Sledování bylo prováděno pro potřeby státních podniků Povodí a státní monitorovací síť ČHMÚ.

Hodnocení vlivu radioaktivních látek ze starých zátěží

Řešitel: Bc. Martina Kluganostová
tel.: 220 197 256, e-mail: martina_kluganostova@vuv.cz

Doba řešení: trvalý úkol

Cílem úkolu je sledování a hodnocení vlivu radioaktivních látek ze starých zátěží na životní prostředí.

V rámci úkolu byl sledován vliv sanace starých ekologických zátěží v ÚJV Řež, a. s., na hydrosféru a další složky životního prostředí jako jeden z podkladů pro hodnocení účinnosti, resp. změn vlivem nápravných opatření v rámci Realizačního projektu sanačních prací.

Souhrnné informace o vodách České republiky

Řešitel: Ing. Arnošt Kult

tel.: 220 197 246, e-mail: arnost_kult@vuv.cz

Doba řešení: trvalý charakter

Cílem je shromážďovat, analyzovat a publikovat na základě výsledků řešení úkolů ve VÚV T.G.M., v.v.i., a sběru potřebných dat vně ústavu souhrnné informace o vodách v České republice, a to v různých formách výstupů podle požadavků MŽP.

V roce 2007 byla zpracována část publikace (12 kapitol z celkového počtu 18) SVP č. 56 – Vodohospodářský věstník 2006, ve které bylo v časové řadě 1995, 2000, 2004, 2005 a 2006 provedeno zhodnocení přírodních poměrů, vodních zdrojů, jakosti vody v tocích, odběrů a vypouštění. Byly rovněž zpracovány údaje a informace o veřejných vodovodech a veřejných kanalizacích, o vodních cestách, využití vodní energie a výsledky souhrnné vodní bilance.

Ve Zprávě o stavu ochrany vod v České republice byly zhodnoceny a na internetových stránkách MŽP zveřejněny základní informace za rok 2006, a to především o hospodaření s vodou, vývoji produkovaného a vypouštěného znečištění z bodových zdrojů, vývoji znečištění z nebodových zdrojů, havarijním znečištění, jakosti povrchových a podzemních vod a jejím vývoji od roku 1990 a informace o ukončených stavbách na ochranu vod.

Dále byly v roce 2007 zpracovány podklady pro kapitolu „Voda“ do Statistické ročenky životního prostředí České republiky 2007, pro Zprávu o stavu vodního hospodářství České republiky 2006 a další podklady požadované v průběhu roku MŽP a MZe.

Odborná podpora k přípravě legislativních změn v oblasti ochrany vod

Hlavní řešitel: Ing. Marie Kalinová

tel.: 220 197 213, e-mail: marie_kalinova@vuv.cz

Doba řešení: dlouhodobý charakter

Úkol je dlouhodobě cílen k přípravě návrhů úprav technicko-legislativních nástrojů ochrany vod a na implementaci legislativy EU do nich. Má zajišťovat požadované informace a podklady pro prováděcí předpisy k vodnímu zákonu (č. 254/2001 Sb.), event. pro jeho vlastní novely. Zároveň je cílem úkolu příprava metodických pokynů pro uplatnění vybraných zákonných ustanovení v praxi.

V roce 2007 byly zpracovány zejména podklady související s novelou nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, která vyšla v rámci nařízení vlády č. 229/2007 Sb. Šlo zejména o odbornou podporu při řešení připomínek k návrhu metodického pokynu odboru ochrany vod MŽP k tomuto novelizovanému nařízení vlády a dopracování jeho části Metodika stanovování emisních limitů kombinovaným způsobem. Dále byly řešeny připomínky k návrhu metodického pokynu k hospodaření na rybnících a zpracován návrh na implementaci nové evropské směrnice 2006/7/ES o řízení jakosti vod ke koupání. Kromě toho se řešitelé podíleli na poskytování informací pro odbornou veřejnost o nových technicko-legislativních předpisech.

Bilance, kontrola a hodnocení v oblasti ochrany množství a jakosti vod

Řešitel: Ing. Jiří Dlabal
tel.: 220 197 283, e-mail: jiri_dlabal@vuv.cz

Doba řešení: trvalý úkol

Cílem úkolu je zpracování Souhrnné vodní bilance (SVB) hlavních povodí ČR podle § 1 odst. 2 vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci.

V rámci analýzy využití zdrojů a požadavků na vodu z hlediska množství a jakosti za rok 2006 byly připraveny následující výstupy:

- evidence údajů o realizovaných odběrech a vypouštění předaných s. p. Povodí na základě vyhlášky č. 431/2001 Sb. (aktualizované soubory odběrů a vypouštění za rok 2006 a data transformovaná pro výpočty ve formě databázových souborů a další dílčí výstupy),
- kontrolní bilanční výpočty adekvátní dřívější SVHB, resp. metodickému pokynu MZe pro zpracování vodohospodářských bilancí oblastí povodí, včetně kontrolního sledování saprobního stavu toků,
- souhrnná hydrologická bilance,
- souhrnná vodohospodářská bilance – množství a jakost povrchových vod a množství podzemních vod.

Podpora účasti ČR v aktivitách Stálého výboru Sasko a Stálého výboru Bavorsko Česko-německé komise pro hraniční vody

Hlavní řešitel: Ing. Marie Kalinová
tel.: 220 197 213, e-mail: marie_kalinova@vuv.cz

Doba řešení: dlouhodobý charakter

Cílem úkolu je poskytování odborných podkladů pro spolupráci na hraničních vodách v oblasti vodního hospodářství na česko-německém pomezí.

V roce 2007 šlo o odbornou podporu činnosti obou výše uvedených stálých výborů a jejich pracovních a expertních skupin. Na obou pomezích, saském i bavorském, je aktuální implementace Rámcové směrnice EU do problematiky hraničních vod – to vyžadovalo intenzivní spolupráci expertů při vymezení přeshraničních vodních útvarů povrchových vod a dohody o dalším postupu při implementaci Rámcové směrnice na hraničních vodách v souvislosti s vnitrostátním plánováním a plánem mezinárodní oblasti povodí Labe.

Pro Stálý výbor Sasko byl projednán a doplněn návrh Koordinačního ujednání o ochraně a využívání hraničních vod pro hraniční vodní tok Křinice/Kirnitzsch a s ním související podzemní vody. Pro Stálý výbor Bavorsko odborníci VÚV T.G.M. dlouhodobě řeší ochranu perlorodky říční a velevruba tupého, dále problematiku ochrany a zlepšování jakosti hraničních vod obecně, zejména ochranu vod před eutrofizací Dračího jezera (Drachensee na území SRN) v povodí Kouby (Chamb), zatížení Ohře, Reslavy a následně nádrže Skalka rtutí původem z německého území.

Příprava zázemí reportingu podle Rámcové směrnice pro vodní politiku

Řešitel: Mgr. Silvie Semerádová
tel.: 220 197 416, e-mail: silvie_semeradova@vuv.cz

Doba řešení: červenec 2005–prosinec 2007

Cílem úkolu bylo poskytnutí odborné podpory OOV MŽP v oblasti zpracování zpráv pro Evropskou komisi o implementaci Rámcové směrnice v ČR.

V roce 2007 se úkol zaměřil zejména na:

- zpracování Zprávy ČR 2007 Evropské komisi o ustavení programů monitoringu podle čl. 8 Rámcové směrnice,
- zpracování datových podkladů pro společné souhrnné zprávy o monitorovacích programech v Mezinárodních oblastech povodí Labe, Odry a Dunaje.

Bližší informace jsou dostupné na internetových stránkách Hydroekologického informačního systému VÚV T.G.M., v.v.i.: <http://heis.vuv.cz/projekty/wfd>.

Zpracování návrhu simplifikace reportingového modelu vodních útvarů povrchových vod

Řešitel: Ing. Michael Jakš

tel.: 220 197 401, e-mail: michael_jaks@vuv.cz

Doba řešení: leden–prosinec 2007

Cílem bylo vypracování obecných generalizačních postupů pro reporting mezinárodních koordinačních oblastí.

Operativní část řešení úkolu se v roce 2007 týkala metodické podpory pro jednání komisí a koncepční práce. Metodická část řešila systémovou standardní generalizaci vrstev vodních toků, rozvodnic, nádrží a útvarů povrchových vod pro účely reportingu. Pro generalizaci byla vybrána metoda a určeny parametry. Z hlediska integrity dat byl vypracován standardní postup zpracování dat DIBAVOD pro účely reportingu.

Koupací vody (SR 76/160/EHS) a podpora reportingu

Řešitel: Ing. Helena Grünwaldová, CSc.

tel.: 220 197 376, e-mail: helena_grunwaldova@vuv.cz

Doba řešení: dlouhodobý charakter

Cílem úkolu je vyhodnocení monitoringu koupacích vod, sloužící k přípravě podkladů pro reporting ke směrnici Rady 76/160/EHS o jakosti vody ke koupání.

Hlavním výstupem řešení v roce 2007 jsou aktualizované údaje – Evidence koupališť ve volné přírodě a zpracování přehledů kvality koupacích vod z monitoringu Ministerstva zdravotnictví pro přípravu podkladů pro reporting ke SR 76/160/EHS. Evidence koupacích míst ČR je dostupná uživatelům z řad veřejné správy i veřejnosti na internetových stránkách <http://heis.vuv.cz>, <http://www.vuv.cz>.

Zpracování koncepčního přístupu k zvyšování průchodnosti řek včetně zanesení do systému GIS

Řešitelé: Mgr. Aleš Zbořil

tel.: 220 197 400, e-mail: ales_zboril@vuv.cz

Mgr. Ondřej Slavík, Ph.D.

tel.: 220 197 224, e-mail: ondrej_slavik@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2009

Cílem je evidovat četnost, technický stav a charakter příčných překážek v říční síti ČR a tyto údaje porovnat s kvalitou rybích společenstev. Na jejich podkladě bude možné jasně formulovat koncepční cíle a priority při obnově říčních ekosystémů. Praktickým výstupem pak bude nová koncepce plánu pro zprůchodnění říční sítě ČR.

Možnost migrace v podélném profilu toků je základním předpokladem úspěšné reprodukce a vývoje společenstev vodních organismů. V současnosti neexistuje informační propojení mezi počtem příčných překážek v tocích a jejich zprůchodněním pro migrující organismy. Je sice evidován počet překážek, avšak údaje jsou zaměřeny pouze na překážky vyšší než jeden metr. Pro velkou část migrujících organismů představuje neprostupnou překážku již stupeň o rozdílu hladin 0,3 m. Úkol se zaměří na zpracování jednotné evidence překážek a přípravu metodického návodu pro strategii zprůchodňování toků s ohledem na aktuální stav.

V roce 2007 byla provedena sumarizace datových podkladů, definována datová struktura tematických vrstev a vytvořeny první analýzy a mapové výstupy.

Vývoj a aktualizace DIBAVOD

Řešitel: Mgr. Aleš Zbořil
tel.: 220 197 400, e-mail: ales_zboril@vuv.cz

Doba řešení: 2006–2009

Cílem úkolu je správa a aktualizace databáze DIBAVOD, příprava map pro zahraniční spolupráci a tvorba a správa aplikace pro sdílení DIBAVOD.

Činnost v roce 2007 zahrnovala tvorbu modelu říční sítě a aktualizaci rozvodnic v hraničních povodích, tvorbu DEM na tomto území a aktualizaci vrstvy vodních nádrží za celou ČR.

Pořízení dokumentace záplavových území

Řešitel: Mgr. Aleš Zbořil
tel.: 220 197 400, e-mail: ales_zboril@vuv.cz

Doba řešení: 2005–2007

Vydávání Mapy záplavových území ČR 1 : 10 000 (MZÚ10) je kromě úkolu vyplývajícího ze Strategie ochrany před povodněmi podpořeno i záměrem Evropské komise prosadit zpracování Map pro řízení ochrany před povodněmi (tzv. Flood Risk Management Maps) na úrovni národní, úrovni mezinárodních regionů (např. mezinárodních oblastí povodí) a na úrovni evropské. MZÚ10 bude vydávána jen v inundačních oblastech významných vodních toků; využívá v podstatné míře projekt ISVS-VODA a DIBAVOD jako tematickou nadstavbu ZABAGED®.

V roce 2007 bylo zpracováno 221 mapových listů Mapy záplavových území ČR v měřítku 1 : 10 000 a devět Atlasů záplavových území obsahujících 377 mapových kompozic.

Provoz a vývoj HEIS VÚV

Řešitel: Ing. Jiří Píček
tel.: 220 197 426, e-mail: jiri_picek@vuv.cz,

Doba řešení: trvalá činnost

Cílem prací, které jsou pokračováním řešení předchozích úkolů na téma HEIS VÚV z let 1996 až 2006, je zajištění provozu informačního systému HEIS VÚV a vývoj systému.

HEIS VÚV jako odborný informační systém ústavu zajišťuje informační a datovou podporu úkolů řešených VÚV T.G.M., v.v.i., a dále podporu externích uživatelů, jako jsou orgány státní správy, ale i odborná a laická veřejnost. Od roku 2003 jsou předmětem řešení úkolu také činnosti zajišťující plnění povinností vyplývajících pro VÚV T.G.M. z vyhlášky č. 391/2004 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy (ISVS).

Hlavní náplní úkolu je zajištění provozu informačního systému, správa dat a průběžná podpora a uspokojování požadavků uživatelů systému. Práce na řešení úkolu jsou zaměřeny na zajištění provozu databáze, uživatelských aplikací, zpracování dat a zajištění přístupu k informacím prostřednictvím intranetu/internetu. Kromě vlastního provozu systému je náplní úkolu také zajištění rozvoje systému, zejména v závislosti na měnících se požadavcích uživatelů a aktualizaci datových sad.

Vodohospodářská bilance současného a výhledového stavu množství povrchových vod v oblastech povodí Berounky, horní Vltavy a dolní Vltavy

Řešitel: Ing. Petr Vyskoč
tel.: 220 197 416, e-mail: petr_vyskoc@vuv.cz

Doba řešení: březen 2005–prosinec 2007

Vedení vodní bilance je podle vodního zákona součástí zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod. Cílem úkolu bylo zpracování vodohospodářské bilance současného a výhledového stavu množství povrchových vod v oblastech povodí Berounky, horní Vltavy a dolní Vltavy.

V roce 2007 řešení úkolu pokračovalo vytvořením interaktivního výstupu (CD, internet) jako GIS aplikace, která umožňuje prezentovat výstupní data ve formě map, tabulek a grafů. Na pracovištích objednatele byl rovněž uveden do provozu simulační model zásobní funkce vodohospodářské soustavy, který umožňuje operativní zpracování bilance pro potřeby povolovací činnosti.

Registry bodových zdrojů znečištění a Projekty ochrany vod

Řešitel: Ing. Eva Mlejnská (DÚ 02)

tel.: 220 197 316, e-mail: eva_mlejnska@vuv.cz

Informace DÚ 01: Mgr. Halka Slavíková

tel.: 220 197 281, e-mail: halka_slavikova@vuv.cz

Informace DÚ 03: Ing. Helena Grünwaldová, CSc.

tel.: 220 197 376, e-mail: helena_grunwaldova@vuv.cz

Doba řešení: trvalá činnost

Cílem DÚ 01 Registr komunálních zdrojů znečištění je získávat a zpracovávat informace týkající se odvádění městských odpadních vod a nakládání s nimi. V rámci DÚ 02 Registr průmyslových zdrojů znečištění se zpracovávají informace o průmyslových zdrojích znečištění, o složení a množství jimi produkováných průmyslových odpadních vod, které jsou vypouštěny do vod povrchových nebo do kanalizace pro veřejnou potřebu zakončené komunální ČOV, a to v množství větším nebo blížícím se $6000 \text{ m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$. Cílem DÚ 03 Projekty ochrany vod (ČOV, kanalizace) je práce s daty týkajícími se projektů čistíren odpadních vod a kanalizací.

Registr komunálních zdrojů znečištění poskytuje přehled o aktuálním stavu nakládání s komunálními odpadními vodami v České republice. Tyto informace jsou nezbytné pro vykazování vývoje v oblasti čištění odpadních vod, zejména pro účely sledování postupného plnění požadavků směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod na území ČR v přechodném období do konce roku 2010 a vytváření celorepublikové koncepce řešení problematiky odpadních vod, včetně zajištění potřebných finančních prostředků.

Registr průmyslových zdrojů znečištění (bez nebezpečných látek) tvoří střed mezi registrem komunálních zdrojů znečištění a registrem průmyslových zdrojů znečištění (zvláště nebezpečné látky). Informuje o průmyslových zdrojích znečištění vypouštějících odpadní vody do vod povrchových i do kanalizace pro veřejnou potřebu s následným čištěním společně s městskými odpadními vodami na komunálních ČOV.

Databáze Projekty ochrany vod (ČOV, kanalizace) v HEIS VÚV poskytuje přehled o připravovaných, probíhajících a již ukončených projektech ochrany vod. Hlavním výstupem úkolu jsou data – administrativní, správní, finanční a ekologická – o plánovaných čistírnách odpadních vod a kanalizacích od roku 2000.

Výzkum řešení degradace jakosti pitné vody při její akumulaci

Řešitel: Ing. Jana Hubáčková, CSc.

tel.: 220 197 215, e-mail: jana_hubackova@vuv.cz

Doba řešení: 1. 12. 2005–31. 12. 2008

Cílem projektu je omezení nežádoucích organoleptických závad akumulované vody, jejíž kvalita se zhoršuje v důsledku nedostatečného zabezpečení funkce objektu.

Projekt Národní agentury pro zemědělský výzkum (NAZV) řeší VÚV T.G.M. jako koordinační pracoviště spolu s ÚTVP VŠCHT a KZEI FSv ČVUT. Spolupráce tří vědeckých pracovišť s provozovatelskými organizacemi společnosti Veolia voda pokračovala i v r. 2007. Byly splněny následující aktivity plánované pro tento rok:

- pokračování ve studiu příčin změn jakosti akumulované vody,
- pokračování ve studiu větrání vodojemů a armaturních komor a jeho technických zabezpečení,
- hydraulické posuzování funkce vodojemu,
- problematika provozních řádů objektů na síti – vodojemu nebo vodovodu z hlediska technického a zdravotního, jak vyplývá ze zákona č. 258/2001 Sb. v jeho posledním platném znění.

Jako jeden z výstupů byl 6. listopadu 2007 uspořádán workshop (pracovní seminář) ve spolupráci s firmou Vodní zdroje Ekomonitor (a vydáno CD).

Činnost Zkušební laboratoře vodohospodářských zařízení

Řešitel: Ing. Lucie Schönbauerová

tel.: 220 197 447, e-mail: lucie_schonbauerova@vuv.cz

Doba řešení: trvalá činnost

Cílem úkolu je provádět na základě daných zkušebních postupů zkoušky, kterými se stanoví parametry hodnotící funkci vodohospodářských zařízení.

V rámci úkolu probíhají zkoušky, kterými se stanoví parametry hodnotící funkci malých ČOV, odlučovačů lehkých kapalin a lapáků tuků. V roce 2007 probíhaly na základě objednávek TZÚS Praha, s. p., pobočka Technicko inženýrské služby zkoušky účinnosti čištění domovních čistíren odpadních vod podle SOPC1 (ČSN EN 12566-3, příloha B). Výstupem prováděných zkoušek jsou protokoly Zkušební laboratoře technologie vody, akreditované ČIA pod registračním číslem 1492, doplněné o zprávy obsahující interpretaci výsledků a získaných poznatků.

Svodný úkol z oboru vodárenství

Řešitel: Ing. Jana Hubáčková, CSc.

tel.: 220 197 215, e-mail: jana_hubackova@vuv.cz

Doba řešení: 1. 1. 2007–30. 6. 2007

V rámci tohoto úkolu se řeší aktuální problémy vodárenské praxe a úkoly podle potřeb státní správy.

Svazek vodovodů a kanalizací měst a obcí se sídlem v Boskovicích, majitel infrastruktury, si objednal u VÚV T. G. Masaryka, v.v.i., zjištění agresivních vlastností vody na ocel a litinu provozní zkouškou pro svůj investiční záměr rekonstruovat vodovodní přivaděče.

K rekonstrukci byly navrženy úseky přivaděčů v oblasti skupinových vodovodů Blansko a Boskovice, a to z důvodů jejich technického stavu, stáří a použitých materiálů a zároveň potřeby snížit negativní vliv trubního materiálu a nadměrné dimenze potrubí na jakost dopravované pitné vody.

Nejprve byla provedena rekognoskace v terénu a vytipována vhodná místa pro provedení provozních korozních zkoušek modifikovaných konkrétními podmínkami. Po provedení zkoušek na sedmi profilech páteřních vodovodních přivaděčů a jejich vyhodnocení byla vypracována zpráva. Ta byla využita jako podklad pro rozhodnutí představenstva Svazku vodovodů a kanalizací měst a obcí se sídlem v Boskovicích o realizaci investičního záměru a k podpoře žádosti o dotaci.

Příprava Plánů národních částí mezinárodních povodí

Řešitel: Ing. Milena Forejtníková

tel.: 541 126 324, e-mail: milena_forejtnikova@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2010

Cílem úkolu je zajistit pro OOV MŽP odbornou podporu pro přípravu Plánů národních částí mezinárodních povodí. Důraz je kladen na jednotný přístup k podkladům a datům ze všech tří hlavních povodí v České republice a na vytvoření podmínek k tomu, aby Česká republika měla zpracován odpovídající podklad pro aktivní přístup při tvorbě mezinárodních plánů povodí. Zpracování této úrovně plánů je podpořeno i usnesením vlády České republiky č. 562 ze dne 23. května 2007 a je také požadováno v kapitole 6 Plánu hlavních povodí. V neposlední řadě je cílem tohoto úkolu připravit i podklady pro splnění požadavku článku 15 „Předávání zpráv“ v odstavci 1 Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES.

V roce 2007 byl sestaven návrh struktury Plánů národních částí a připraveny podklady pro rozhodování o míře generalizace dat. Byl sestaven a zveřejněn časový harmonogram a hlavní zásady sestavení Plánů národních částí. Po celou dobu řešení je třeba sledovat vývoj reportingových šablon k reportingu 2010 a požadavky Mezinárodních komisí ochrany vod. Za tím účelem byly pořízeny překlady potřebných materiálů do češtiny a byl založen účelový výkladový slovník. Napojení Plánů národních částí na Plány oblastí povodí bylo zajišťováno konzultacemi s podnikem Povodí Moravy. Pro zajištění jednotnosti dat poskytovaných do mezinárodních registrů byla sestavena tabulka návaznosti požadovaných mapových podkladů na jednotlivé reportovací šablony a založen na ni navazující katalog zdrojových dat pro mapové vrstvy.

Mapy rizik vyplývajících z povodňového nebezpečí v ČR

Řešitel: Ing. Karel Drbal, Ph.D.

tel.: 541 126 300, e-mail: karel_drbal@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2011

Cílem projektu SP/1c2/121/07 je zpracování řady dílčích problematik, o které by měly být doplněny dosud užívané nebo navržené postupy rizikové analýzy záplavových území.

Projekt je zaměřen tak, aby maximálně přispíval k efektivnímu plnění povinností, které České republice ukládá směrnice Evropského parlamentu a Rady o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik (2007/60/ES). Řešení sleduje plošnou aplikaci metody vyjádření rizika vyplývajících z povodní pro úroveň podrobnosti I (část území). Metoda je založena na tzv. matici rizika. Šetření bude současně doplněno o kvantitativní vyjádření dopadů povodňového nebezpečí, tj. vyčíslení potenciálu přímých povodňových škod pro škálu scénářů nebezpečí. S ohledem na nutnost upřesnění řady dílčích postupů, nezbytnost ověření účelnosti a přínosu využití některých nově vzniklých standardních databází nebo jejich případného založení pro daný účel zpracování map rizik budou navrhované a testované postupy aplikovány na datech tří pilotních oblastí (Lužnice a Nežárka; Opava; Kyjovka), které se liší jak charakterem území, tak obecně různými projevy povodňového nebezpečí.

Řešení projektu, které vychází zejména z výsledků VaV/650/502, bylo v první etapě zaměřeno na kompletaci dat v pilotních oblastech, rešerše nových podkladů, vstupní rozbor

problematik stanovení standardů ochrany před negativními účinky povodní a diskontní míry pro hodnocení efektivnosti investic v protipovodňové ochraně.

Posuzování účinnosti všech preventivních protipovodňových opatření pro potřeby plánů povodí a návrh nástroje hodnocení účinnosti realizovaných preventivních opatření ochrany před účinky povodní

Řešitel: Ing. Karel Drbal, Ph.D.

tel.: 541 126 300, e-mail: karel_drbal@vuv.cz

Doba řešení: 2006–2009

Cílem úkolu je navržení postupů a vytvoření nástrojů k posouzení účinnosti přijatých preventivních opatření protipovodňové ochrany, a to zejména opatření organizačních, legislativních a ekonomických.

Základním principem při tvorbě nástroje (informačního systému) bylo vyjádření relace mezi mírou povodňového nebezpečí, stupněm urbanizace a počtem trvale bydlících osob v území ohroženém daným typem nebezpečí. Celý informační systém je založen na průniku geografické vrstvy budov na území České republiky s jednotlivými rozlivy pro Q₅, Q₂₀ a Q₁₀₀.

Změny ve způsobu využívání záplavových území a změny v počtu trvale bydlících osob dotčených povodňovým rozlivem tak budou vyjadřovat do jisté míry těžko kvantifikovatelné přínosy uvedených typů opatření. Databáze informačního systému vybudovaného v roce 2006 byla doplněna o chybějící jednotlivé rozlivy na území povodí Vltavy. Následně tak mohl být proveden první odhad trvale bydlících obyvatel dotčených povodňovými rozlivy pro Q₅, Q₂₀ a Q₁₀₀. Dále byly zjišťovány reálné možnosti aktualizace změn ve vrstvě budov vzhledem ke změnám legislativy v oblasti pořizování a poskytování statistických a geografických dat.

V rámci řešení byly současně plněny úkoly MŽP, které vyplývají ze závazné části Plánu hlavních povodí, tj. vypracovat koncepci přírodně blízkých protipovodňových opatření v prioritních oblastech. Pozornost řešitelů byla zaměřena zejména na návrhy v povodí horní Opavy.

Implementace směrnice EU o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik do právních předpisů a institucionálního rámce ČR

Řešitel: Ing. Karel Drbal, Ph.D.

tel.: 541 126 300, e-mail: karel_drbal@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2009

Cílem úkolu je navržení postupu implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (2007/60/ES) do právního prostředí České republiky.

Řešení úkolu je založeno na podrobném rozboru požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (2007/60/ES) a souvisejících právních norem platných v České republice. Na základě výsledků tohoto rozboru byla navržena první verze implementačního plánu, který by měl umožnit splnění všech požadavků kladených uvedenou směrnicí. Jde o návrhy nezbytných úprav právního, institucionálního rámce relevantních procesů, které povedou ke snížení negativních dopadů povodní ve smyslu této směrnice.

Společný průzkum Dunaje 2 – Joint Danube Survey 2 (JDS 2)

Řešitel: RNDr. Michal Pavonič a kol.
tel.: 541 126 320, e-mail: michal_pavonic@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2008

S cílem vytvořit zcela srovnatelný a spolehlivý soubor informací o Dunaji a jeho přítocích, jež budou sloužit též jako podpora při rozhodování o opatřeních zaměřených na plnění požadavků vyplývajících z Úmluvy o spolupráci pro ochranu a trvalé využívání Dunaje a z implementace Rámcové směrnice EU, uspořádala Mezinárodní komise pro ochranu Dunaje Společný průzkum Dunaje 2.

Společný průzkum Dunaje 2, nejrozsáhlejší průzkum stavu řeky na světě, který navázal na první průzkum tohoto charakteru realizovaný v roce 2001, významným způsobem rozšiřuje a prohlubuje poznatky zejména v oblasti biologických ukazatelů.

Při průzkumu byl mapován aktuální stav Dunaje na území deseti států v délce téměř 2400 kilometrů za účasti expertů ze sedmi podunajských zemí. Nově byl hodnocen také stav jedenácti významných přítoků Dunaje (vč. Moravy), nové nebezpečné látky ve vodách, plaveninách, sedimentech a biomase koryšů a ryb, včetně hydromorfologie řeky. Počet speciálně analyzovaných mikropolutantů dosahuje téměř 200 v každé z uvedených matic. Využitím nových postupů jsou hodnoceny všechny biologické složky kvality vod.

Vyhodnocení výsledků tohoto unikátního průzkumu lze očekávat v polovině roku 2008.

Zpracování metodiky minimálních zůstatkových průtoků

Řešitel: Ing. Ilja Bernardová
tel.: 549 254 256, e-mail: ilja_bernardova@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2008

Cílem úkolu je prověření funkce stávajícího Metodického pokynu odboru ochrany vod MŽP ke stanovení hodnot minimálních zůstatkových průtoků ve vodních tocích ve vodohospodářské praxi a na základě získaných podnětů provedení jeho aktualizace, vč. vypracování návrhu kritérií, která by zahrnovala jednotlivé aspekty ochrany vod a ekosystémů tekoucích vod a umožňovaly transparentní postup vymezení hodnot minimálních zůstatkových průtoků v tocích.

Výstupem uvedeného úkolu v roce 2007 byl první návrh aktualizace Metodického pokynu OOV MŽP ke stanovení minimálních zůstatkových průtoků (MZP) ve vodních tocích, v rámci kterého se navrhuje snížení počtu vstupních hydrologických charakteristik a zjednodušení výpočetního postupu stanovení směrných hodnot MZP. Součástí řešení je návrh zefektivnění kontroly dodržování stanovených hodnot MZP a návrh soustavy kritérií, zaměřených na harmonizaci a objektivizaci přístupu směřujícího k vyváženému vztahu v ochraně vod, přírody i krajiny.

Uplatňování zásad vodní politiky MŽP do rozhodovacího procesu vodoprávních úřadů

Řešitel: Ing. Lukáš Mejzlík
tel.: 541 126 317, e-mail: lukas_mejzlik@vuv.cz

Doba řešení: trvalá činnost

Cílem úkolu je napomoci prosazovat záměry schválené ve Směrném vodohospodářském plánu a uplatňovat zásady integrovaného a udržitelného hospodaření s vodou formulované ve státní vodohospodářské politice, v legislativě EU a ve vodní politice MŽP v dokumentech územního plánování a konkrétních rozhodnutích vodoprávních úřadů

V rámci úkolu je zajišťována trvalá činnost vyplývající ze statutu ústavu a z pověření ústředním vodohospodářským orgánem (nyní vodoprávním úřadem) v souvislosti se schválením Směrného vodohospodářského plánu. Obsahem činnosti při zpracování úkolu je poskytování odborných stanovisek a konzultací vodoprávním úřadům všech stupňů jako podkladu pro jejich rozhodování nebo pro vydávání jejich vyjádření podle § 18 zákona o vodách č. 254/2001 Sb. Zvýšená pozornost je věnována prosazování zásad ochrany vod a vyhovujících odtokových poměrů při projednávání a schvalování územních plánů všech stupňů. Oproti legislativním nástrojům je výhodou této přímé podpůrné činnosti výrazně větší pružnost v reakci na aktuální stav poznání.

Odborná podpora účasti ČR V Mezinárodní komisi pro ochranu Dunaje

Řešitel: Ing. Ilja Bernardová
tel.: 549 254 256, e-mail: ilja_bernardova@vuv.cz

Doba řešení: trvalý charakter

Cílem prací na daném úkolu je odborná podpora širokého spektra aktivit vyplývajících z účasti České republiky v Mezinárodní komisi pro ochranu Dunaje (MKOD), a to zejména na úseku činností zajišťovaných jejími expertními skupinami – příprava a účast na jednáních a zpracování podkladů a zpráv potřebných pro práci expertních skupin, koordinace veškerých aktivit a zajištění toku informací.

Hlavní část aktivit daného úkolu byla v roce 2007 zaměřena na přípravu národních podkladů o ochraně vod v povodí Dunaje na území ČR pro dokumenty zpracovávané v rámci jednotlivých expertních skupin a na zajištění národní účasti na společném průzkumu Dunaje (JDS 2). Z pravidelných aktivit se experti z VÚV T.G.M. aktivně podíleli na výstupech z jedenácti jednání ve čtyřech expertních skupinách MKOD, dále se účastnili čtyř tematických workshopů, dvou odborných školení, dunajské konference a přípravy JDS 2. Požadované národní podklady zahrnovaly přípravu devíti odborných materiálů, připomínkování čtyř podkladových dokumentů, přípravu prezentace na tematickou konferenci, biologické databáze MKOD a naplňování datových šablon DRB GIS.

Spolupráce na hraničních vodách s Rakouskem

Řešitel: RNDr. Hana Mlejnková, Ph.D.
tel.: 541 126 333, e-mail: hana_mlejnkova@vuv.cz

Doba řešení: 2006–2007

Cílem úkolu bylo zajištění činností vyplývajících ze zasedání Česko-rakouské komise pro hraniční vody, včetně terénních šetření zaměřených na sledování kvality vody v Dyji nad a pod ústím Pulkavy a v Pulkavě nad a pod zaústěním odpadních vod vypouštěných z chemického závodu na výrobu kyseliny citronové Jungbunzlauer v rakouském Pernhofenu.

V roce 2007 činnost na úkolu zahrnovala terénní šetření a analýzy, které jsou podkladem pro „Zprávu o výsledcích šetření stavu vod v Dyji a Pulkavě v roce 2007“; odborné zajištění expertní činnosti pro jakost hraničních vod s Rakouskem v rámci Česko-rakouské komise pro

hraniční vody, jejíž výsledky budou začleněny do protokolu jejího 16. zasedání; odborné zajištění podkladů pro pracovní skupinu „Rámcová směrnice“ Česko-rakouské komise pro hraniční vody; zajištění srovnání analytických výsledků společných šetření za rok 2007 s rakouskou stranou; zajištění činnosti české části pracovní skupiny „Dyje“ Česko-rakouské komise pro hraniční vody, jež se zabývala řešením problematiky znečištění Dyje rakouskou Pulkařskou a přípravu monitorovacího programu hraničních toků s Rakouskem ve smyslu RS od roku 2008. Program byl předložen na konci roku 2007 zmocněncům ke schválení.

Česko-rakouský bilaterální projekt Dyje – Thaya

Řešitel: Ing. Danuše Beránková
tel.: 541 126 315, e-mail: danuse_berankova@vuv.cz

Doba řešení: 2006–2008

Cílem úkolu je posouzení ekologického stavu a vypracování návrhů opatření pro ochranu nebo zlepšení ekologického stavu vod a dále spolupráce s rakouskými partnery při implementaci směrnice 2000/60/ES v oblasti hraničního toku Dyje v rámci programu INTERREG IIIA.

Ve spolupráci s partnery projektu na české straně, kterými jsou Krajský úřad Jihomoravského kraje, Povodí Moravy, s. p., NP Podyjí a Český hydrometeorologický ústav, bylo v roce 2007 provedeno předběžné hodnocení hydromorfologie na vybraných úsecích řeky Dyje a provedeno porovnání s výsledky rakouské strany. K hodnocení biologických složek (makrozoobentos, makrofyta, ryby) bylo využito celorepublikových databází systému ARROW. Byly připraveny mapové podklady pro prezentaci výsledků v hraniční oblasti pomocí ArcView a průběžně zajišťovány pracovní schůzky expertů obou států.

Vliv srážkoodtokových poměrů dálnic a rychlostních komunikací a jejich dopad na vodní útvary ve smyslu směrnice 2000/60/ES ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky

Řešitel: Ing. Danuše Beránková
tel.: 541 126 315, e-mail: danuse_berankova@vuv.cz

Doba řešení: 2005–2007

Cílem úkolu je posoudit na základě měření kvality a kvantity srážkové vody odtékající z dálničního systému významnost zjištěných škodlivých vlivů na recipienty, včetně doporučení návrhů opatření.

V roce 2007, který byl závěrečným rokem řešení projektu, bylo dokončeno měření povrchových splachů odtékajících z dálnic a vyhodnocen výskyt typických polutantů označených jako Cu, Ni, Zn, Cl, fluoranthen, fenanthren, pyren. Bylo provedeno porovnání s požadavky směrnice 2000/60/ES a s národními limity. Na základě stanovené potenciální rizikovitosti pro vodní útvary byla navržena stálá monitorovací síť na vybraných úsecích dálnic a rychlostních silnic a také připraven metodický podklad pro sledování jakosti a množství těchto vod. Bilančním matematickým modelem byl simulován dopad znečištění ze sledovaného dálničního úseku na recipienty.

Monitoring zátěže hydrosféry uranovým průmyslem

Řešitel: Ing. Hana Hudcová
tel.: 541 126 325, e-mail: hana_hudcova@vuv.cz

Doba řešení: 2003–2007

Cílem řešení je sledování zatížení vodních toků v oblasti těžby a úpravy uranové rudy ve střední části povodí řeky Svratky, které je cenným materiálem pro dlouhodobé hodnocení stavu životního prostředí v souvislosti s uranovým průmyslem.

V roce 2007 proběhl podrobný monitoring znečištění povrchových vod v důsledku těžby a úpravy uranu. Zároveň byly provedeny i odběry a radiologické analýzy sedimentů ve sledovaných tocích.

Kvalita povrchové vody v roce 2007 – Jaderná elektrárna Dukovany

Řešitel: RNDr. Hana Mlejnková, Ph.D.
tel.: 541 126 333, e-mail: hana_mlejnkova@vuv.cz

Doba řešení: 2006–2007

Cílem úkolu je sledování vlivu Jaderné elektrárny Dukovany na jakost vody v nádržích Dalešice a Mohelno a v řece Jihlavě.

V roce 2007 byly na základě objednávky ČEZ, a. s., Jaderné elektrárny Dukovany (EDU) prováděny každý měsíc analýzy jakosti vody v podélném profilu řeky Jihlavy v okolí EDU. Monitoring je prováděn dlouhodobě a navazuje na předchozí materiál vypracovaný pro EDU jako podklad požadovaný EU pro kontrolu ovlivnění životního prostředí. Podrobné hodnocení změn v kvalitě vody vlivem provozu EDU se na základě smlouvy provádí každý pátý rok.

Vodohospodářská bilance množství povrchových vod v oblastech povodí Dyje a povodí Moravy

Řešitel: Ing. Pavel Horák a kol.
tel.: 541 126 311

Doba řešení: 2007

Cílem úkolu bylo zpracování vodohospodářské bilance množství povrchových vod pro oblasti povodí Dyje a povodí Moravy.

V rámci prací byly zpracovány bilance současného a výhledového stavu, které definuje prováděcí vyhláška č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci, a následný Metodický pokyn MZe č. j. 25 248/2002-6000 pro sestavení vodohospodářské bilance oblasti povodí. Stanoveným rokem bilance současného stavu byl rok 2005 (s využitím ohlašovaných údajů o odběrech a vypouštění shromažďovaných s. p. Povodí Moravy). Stanoveným rokem bilance výhledové je rok 2015 (hodnotové údaje o odběrech a vypouštění připravil na objednávku s. p. Povodí Moravy podnik VRV Praha). K výpočtům byl použit simulační model vodohospodářské bilance, který je od roku 2001 v užívání objednatele. V programovém vybavení však byly provedeny některé dílčí úpravy vycházející z dodatečných požadavků objednatele. Předaná zpráva vychází z dlouholeté činnosti pracovníků VÚV T.G.M., v.v.i., v Brně v oblasti bilancování a vodohospodářských výpočtů.

Registr průmyslových zdrojů znečištění – část nebezpečné látky

Řešitel: Ing. Alena Kristová

tel.: 595 134 853, e-mail: alena_kristova@vuv.cz

Doba řešení: od roku 1998

Hlavním cílem úkolu je každoroční aktualizace dat o nakládání s vybranými nebezpečnými látkami a jejich vypouštění do vodního prostředí. Obsahový záběr databáze je přizpůsoben požadavkům vyplývajícím z legislativních předpisů a požadavkům nutným pro zpracovávání podkladových materiálů a konkrétních výstupů požadovaných MŽP (např. data pro MKOL, MKOD, MKOO) včetně reportingových zpráv pro Evropskou komisi v dané oblasti. Úkol je též hlavním zdrojem informací pro průběžné sledování plnění Programu na snižování znečištění povrchových vod nebezpečnými a zvláště nebezpečnými závadnými látkami, jehož kontrola byla MŽP uložena usnesením vlády č. 339/2004 Sb. Slouží také pro přípravu plánů oblastí povodí.

Inventarizace se týkala 17 zvláště nebezpečných závadných látek a 66 nebezpečných závadných látek nebo jejich skupin, přičemž byly akceptovány látky Seznamu I a II směrnice Rady 76/464/EHS, včetně 32 prioritních látek Přílohy X Rámcové směrnice 2000/60/ES. V roce 2007 bylo osloveno cca 600 průmyslových subjektů. Předmětem sběru dat jsou zejména informace o skutečném vypouštění (údaje o kvantitě a kvalitě vypouštěných odpadních vod) a nakládání s nebezpečnými látkami (způsob použití a spotřeby). Dále bylo provedeno vyhodnocení emisí vybraných zvláště nebezpečných závadných látek z průmyslových zdrojů podle požadavků nařízení vlády č. 61/2003 Sb., v platném znění (podle Přílohy č. 1, části C, tabulky 3).

Výzkum v oblasti odpadů jako náhrady primárních surovinových zdrojů

Hlavní řešitel: Ing. Tomáš Sezima, Ph.D.

tel.: 595 134 851, e-mail: Tomas_Sezima@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2011

Hlavním cílem projektu je výzkum využití odpadů (zejména čistírenských kalů) k výrobě tuhých alternativních paliv (TAP), dále minimalizace případů použití nevhodných druhů odpadů při výrobě TAP a ověření nových postupů kontroly procesů nakládání s odpady s cílem identifikovat potenciálně nebezpečné vlastnosti vsázky i tuhých zbytků po spalování vzhledem k jejich dalšímu využití např. na povrchu terénu – rekultivace apod. Řešení je směřováno k maximálnímu využívání odpadů jako náhrady primárních přírodních zdrojů.

V prvním a neúplném roce řešení projektu proběhly zejména rešeršní práce a aktivizace pracoviště výzkumu odpadů vhodných k výrobě alternativních paliv (VÚHU, a. s., Most), pracoviště snižování nebezpečných vlastností odpadů (VŠB-TU Ostrava a VÚV T.G.M., v.v.i., Ostrava) a pracoviště chemicko-toxikologických sledování (VÚV T.G.M., v.v.i., pobočka Ostrava). Započaly práce na biologických kultivacích bakterií *Pseudomonas putida* a *Rhodococcus* sp. Koncem roku proběhl první odběr vzorků kalů z ČOV a započaly první experimentální laboratorní biodegradace, včetně vhodného monitorování účinnosti procesu. Náležitá pozornost byla věnována též prezentaci projektu odborné veřejnosti.

Situační monitoring chemického a ekologického stavu povrchových vod v ČR

Hlavní řešitel: Ing. Petr Tušil, Ph.D.

tel.: 595 134 888, e-mail: petr_tusil@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2012

Cílem prací je zajištění činností VÚV T.G.M., v.v.i., v rámci Programu situačního monitoringu chemického a ekologického stavu povrchových vod (dále jen program) v souladu s Metodickým pokynem MŽP a MZe o monitorování vod a Rámcovým programem monitoringu.

V průběhu roku 2007 byly v rámci tohoto úkolu provedeny zejména odběry a analýzy vzorků vod ve 111 profilech a odběry a analýzy biologických složek v 52 profilech, dále pak analýzy pevných matric – plavenin a sedimentů odebíraných ČHMÚ ve 46, resp. 47 profilech. Činnosti v rámci VÚV T.G.M., v.v.i., zabezpečoval a řídil koordinační tým, který měl v roce 2007 celkem šest jednání. Všechny potřebné dokumenty k zajištění činností VÚV T.G.M., v.v.i., v rámci tohoto programu byly zveřejňovány v databázi informačního systému Lotus Notes VÚV T.G.M., v.v.i., a zpřístupněny všem uživatelům systému. Výsledná data za rok 2007 jsou postupně předávána do IS ČHMÚ, který zajišťuje jejich zpřístupnění široké odborné i laické veřejnosti.

Program monitoringu referenčních podmínek

Řešitelé: Ing. Petr Tušil, Ph.D.

tel.: 595 134 888, e-mail: petr_tusil@vuv.cz

Mgr. Hana Janovská

tel.: 541 126 331, e-mail: hana_janovska@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2012

Cílem programu, který vychází z Rámcového programu monitoringu a z metodického pokynu, je zajistit monitorování vod v referenčních lokalitách, tj. antropogenně minimálně ovlivněných, pro účely stanovení či odvození referenčních podmínek jako podkladu pro hodnocení stavu vod a stavu vodních útvarů.

Základem programu monitoringu referenčních podmínek tekoucích vod je definování sítě referenčních lokalit, která respektuje typologii povrchových vod tekoucích. K dosažení co nejlepší úrovně spolehlivosti hodnot pro referenční podmínky musí monitorovací síť obsahovat dostatečný počet míst s velmi dobrým stavem, a to při dané variabilitě biologických složek pro daný typ povrchových vod. Při výběru lokalit, kdy většinou nejsou k dispozici žádná data o kvalitě vody, se přihlíží především k hydromorfologickému stavu toku, využití krajiny v povodí a přítomnosti významných zdrojů znečištění.

V roce 2007 byla vybrána první třetina referenčních lokalit (124), popř. lokalit nejlepšího existujícího ekologického stavu. Na těchto lokalitách byly podle metodik akceptovaných MŽP (ke stažení na www.ochranavod.cz) odebrány a zpracovány vzorky všech biologických složek (tj. fytoplankton, fyto-bentos, makrofyta, makrozoobentos a ryby). Šestkrát v roce byly odebrány a zpracovány vzorky vody pro chemické analýzy, jež slouží ke spolehlivému vyloučení antropogenních vlivů. Zároveň byly vybrány lokality, které budou vzorkovány v roce 2008 (druhá třetina – 120 lokalit).

Zajištění metodického řízení programů monitoringu

Řešitel: Ing. Petr Tušil, Ph.D.
tel.: 595 134 888, e-mail: petr_tusil@vuv.cz

Doba řešení: 2007–2012

Cílem prací je vytvoření odborného zázemí pro zajišťování činností uvedených v Metodickém pokynu MŽP a MZe o monitorování vod (dále jen MP) a Rámcovém programu monitoringu (dále jen RPM).

V průběhu roku 2007 byl zpracován Program situačního monitoringu chemického a ekologického stavu povrchových vod a také Program monitoringu referenčních podmínek. Dále proběhla aktualizace obou uvedených programů pro rok 2008, jež byla v elektronické podobě odevzdána OOV MŽP. V souvislosti s vedením evidence a popisu monitorovacích míst byly zpracovány GIS vrstvy profilů Situačního monitoringu povrchových vod a Monitoringu referenčních podmínek. Během roku rovněž v rámci řešení tohoto úkolu probíhala v brněnské pobočce odborná školení pro odběry a zpracování vzorků biologických složek ekologického stavu a pro sběr a hodnocení dat monitoringu podle navrženého systému školení. Byly uskutečněny determinační kurzy makrozoobentosu, fytozobentosu, exuvií kukel pakomárů a zooplanktonu a terénní kurz odběru vzorků makrozoobentosu, fytozobentosu a fytoplanktonu.

Nebezpečné látky – odborná podpora přípravy směrnice o normách environmentální kvality a o změně směrnice 2000/60/ES

Řešitel: Ing. Tomáš Mičaník
tel.: 595 134 850, e-mail: tomas_micanik@vuv.cz

Doba řešení: 2007

Cílem je odborná podpora odboru ochrany vod MŽP při přípravě a projednávání návrhu směrnice o normách environmentální kvality v oblasti vodní politiky a pozměňující směrnici 2000/60/ES v pracovní skupině WG E pracující při evropské Komisi DG Environment.

V roce 2007 probíhala v pracovní skupině WG E Komise DG Environment v Bruselu intenzivní jednání k návrhu směrnice o normách environmentální kvality v oblasti vodní politiky a o změně směrnice 2000/60/ES na úrovni expertů členských států. Pro tato jednání byla odborem ochrany vod Ministerstva životního prostředí zpracovávána stanoviska za Českou republiku. Problematika stanovení norem environmentální kvality pro povrchové vody zahrnující 33 prioritních látek, vyjádření k projednávaným článkům směrnice a popřípadě k zaujetí stanovisek k návrhům ostatních členských států ES byla konzultována s odborníky VÚV T.G.M., v.v.i. Součástí řešení byla rovněž příprava podkladů a rozborů dílčích problematik s cílem zaujmout odpovídající stanovisko. Za spolupráce s Českým hydrometeorologickým ústavem byl zpracován dotazník Komise k monitorovacím programům jakosti povrchových vod zahrnujícím všechny monitorované nebezpečné látky v ČR (stav leden 2007).

Podpora účasti ČR v aktivitách Mezinárodní komise pro ochranu Odry před znečištěním

Řešitel: Ing. Luděk Trdlica
tel.: 595 134 800, e-mail: ludek_trdlica@vuv.cz

Doba řešení: průběžný úkol

Hlavním cílem úkolu je odborná podpora plnění ustanovení Dohody o MKOO a Úmluvy o snižování zatížení Baltického moře. Cílem úkolu řešeného v roce 2007 byla příprava a zpracování relevantních podkladů požadovaných od české strany v rámci činnosti jednotlivých pracovních skupin. Dále byla zajišťována příprava podkladů pro jednání vedoucích delegací a pro plenární zasedání MKOO, včetně koordinační činnosti mezi českými částmi jednotlivých pracovních skupin.

V prvním pololetí 2007 byla hlavní činnost zaměřena na dokončení „Zprávy o monitoringu stavu povrchových a podzemních vod a chráněných území“ za mezinárodní oblast povodí Odry, podle čl. 8 směrnice 2000/60/ES. Ve druhém pololetí pak byla koordinována činnost skupiny Plánování a ostatních pracovních skupin tak, aby byly vytvořeny podmínky pro úspěšný postup prací na sestavení návrhu Plánu mezinárodní oblasti povodí Odry, v součinnosti s pracemi na zpracování návrhů plánů národních oblastí povodí. Pro realizaci biologického a chemického monitorovacího programu bylo určeno osm profilů na řece Odře jako tzv. mezinárodní měřicí místa.

Spolupráce na hraničních vodách s Polskem

Řešitel: Ing. Luděk Trdlica

tel.: 595 134 800, e-mail: ludek_trdlica@vuv.cz

Doba řešení: průběžný úkol

Hlavním cílem prací bylo zajišťování a poskytování požadovaných vodohospodářských podkladů a informací pro různé pracovní skupiny v rámci mezinárodních aktivit a plnění požadavků souvisejících s problematikou hraničních vod na česko-polském úseku státních hranic.

Hlavní pozornost skupiny Plánování vodního hospodářství na hraničních vodách byla v roce 2007 zaměřena na problematiku výstavby poldru na Oldřišovském potoce (Krzanówka) a na povodňová opatření na hraničním úseku řeky Petrůvky. V obou případech jde o otázku kompenzací občanům, jejichž pozemky budou dotčeny výstavbou nebo provozem navrhovaných protipovodňových opatření. Jednání vzhledem ke složitosti problémů nejsou dosud uzavřena a budou probíhat i v roce 2008.

Pracovní skupina pro otázky implementace směrnice 2000/60/ES zajistila výměnu návrhů a mapových podkladů pro vymezení a odsouhlasení přeshraničních útvarů povrchových vod. Bylo vymezeno 20 přeshraničních vodních útvarů česko-polských a jeden přeshraniční vodní útvar česko-polsko-německý. U vodních útvarů podzemních vod nedošlo k žádným změnám a platí vymezení z roku 2005.

Pracovní skupina hydrologů a hydrogeologů provedla v roce 2007 v oblasti polické pánve a Stěnavy dvě expediční měření na kontrolní síti režimně sledovaných objektů na české a polské straně zájmového území. Současné výsledky pozorování a měření ukazují na pokles povrchových průtoků i vydatnosti pramenů a na snížení hladin podzemních vod v některých oblastech zájmového území.

Podklady pro reportingové zprávy pro Evropskou unii

Řešitel: Mgr. Jan Buda

tel.: 220 197 245, e-mail: jan_buda@vuv.cz

Doba řešení: leden–prosinec 2007

Cílem úkolu byla spolupráce s Ministerstvem životního prostředí při plnění reportingových povinností pro EU podle jednotlivých reportingových směrnic.

Byly zpracovány podklady pro následující reportingové zprávy:

1. Dotazník pro zprávu členských států o provádění směrnice 2006/12/ES;
2. Dotazník pro zprávu členských států o transpozici a provádění směrnice 2002/96/ES o odpadních elektrických a elektronických zařízeních podle článku 12 (2);
3. Dotazník k provedení a uplatňování směrnice 1999/31/ES o skládkování odpadů;
4. Dotazník vč. přílohy o plnění směrnice 94/62/ES – obaly pro EU;
5. Dotazník pro zprávu členských států o provádění směrnice 91/689/EHS o nebezpečných odpadech;
6. Dotazník pro zprávu členských států o provádění směrnice 86/278/EHS o používání kalů v zemědělství;
7. Dotazník pro zprávu členských států o provádění směrnice Rady 75/439/EHS o odstraňování odpadních olejů, ve znění směrnice 87/101/EHS, kterou se mění směrnice 75/439/EHS;
8. Dotazník pro povinnost členských států podle článku 41 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 259/93 o dozoru nad přepravou odpadů v rámci Evropského společenství, do něj a z něj a o jejich kontrole.

Plnění usnesení vlády

Řešitelé: Ing. Dagmar Sirotková, Ing. Eva Pospíšilová, Ing. Pavel Vejnar, CSc.

tel.: 220 197 270, e-mail: dagmar_sirotkova@vuv.cz

Doba řešení: 2007

Cílem prací bylo zpracovat vybrané požadavky závazné části Plánu odpadového hospodářství ČR (POH ČR) a vybraná opatření k plnění plánu uvedená v příslušných usneseních vlády.

V roce 2007 byly řešeny požadavky závazné části POH ČR č. (4,k) a (6,d) a opatření uvedená v příloze k usnesení vlády ČR č. 1621/2005 a č. 62/2007. Úkol byl členěn do pěti částí podle zadání.

Cílem řešení první části bylo zvýšení péče o vzdělávání pracovníků na všech úrovních, kteří poskytují data pro informační systém odpadového hospodářství. K tomuto účelu byly uspořádány semináře s náplní cílenou pro jednotlivé skupiny odborníků.

Druhá část úkolu byla věnována prověření nakládání s kuchyňskými odpady v ČR a ověření vlivu vnášení kuchyňských odpadů do odpadních vod. Konkrétní způsob nakládání s uvedenými odpady je těžko zjištělný vzhledem k tomu, že ne všichni producenti odpadu uvádějí pravdivý a konkrétní způsob. Problém nakládání s kuchyňskými odpady a používání drtičů těchto odpadů byl kromě ČR zjišťován i v zemích EU.

K plnění požadavků na zvýšení materiálově využívaných odpadů byla doporučena soustava opatření na úrovni strategie, právních předpisů i na úrovni provozovatelů zařízení. Pro upřednostnění výrobků z odpadů byl předložen návrh sady nástrojů, včetně návrhu úpravy

norem pro recyklované výrobky. Součástí řešení bylo rovněž posouzení návrhu nových ekonomických nástrojů pro novelu zákona o odpadech.

Odborná podpora OODP MŽP v oblasti obalů

Řešitel: Ing. Gabriela Šepel'ová, PhD.

Doba řešení: leden–prosinec 2007

Cílem úkolu byla spolupráce při plnění zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů – poskytování údajů a technických podkladů pro rozhodovací, řídicí a legislativní činnost Ministerstva životního prostředí v oblasti obalů a odpadů z obalů.

V roce 2007 byla shromážděna a převedena do elektronické podoby evidence o obalech a odpadech z obalů za rok 2006. Práce zahrnuje komentář k vytvořené a zpracované evidenci o obalech a odpadech z obalů za rok 2006, výslednou souhrnnou evidenci za rok 2006 zpracovanou Centrem pro hospodaření s odpady za povinné osoby zapsané v Seznamu osob a vyhodnocení s porovnáním souhrnné evidence o obalech a odpadech z obalů za roky 2002 až 2005. Z výsledků souhrnné evidence obalů a odpadů z obalů za rok 2006 od povinných osob zapsaných do Seznamu osob vyplývá, že bylo dosaženo celkového využití 63 % a celkové recyklace 50 % odpadů z obalů.

Analýza zpětného odběru některých výrobků

Řešitel: Ing. Jaroslav Špůr

Doba řešení: leden–prosinec 2007

Cílem úkolu byla spolupráce při naplňování zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů – poskytování údajů a technických podkladů pro rozhodovací, řídicí a legislativní činnost Ministerstva životního prostředí v oblasti zpětného odběru některých výrobků.

V roce 2007 byla na základě ročních zpráv povinných osob shromážděna a převedena do elektronické podoby evidence o zpětném odběru některých výrobků za rok 2006. Činnost zahrnovala souhrnné hodnocení zpětného odběru zákonem stanovených výrobků, způsobů nakládání s nimi a komentář k problematice zpětného odběru některých výrobků. Byla provedena souhrnná evidence za rok 2006 zpracovaná Centrem pro hospodaření s odpady za povinné osoby a vyhodnocení včetně porovnání se souhrnnou evidencí za rok 2005. Z výsledků souhrnné evidence zpětného odběru některých výrobků vyplývá trvalé zlepšování situace v oblasti zpětného odběru a nakládání s odebranými výrobky.

Problematika biologicky rozložitelných odpadů

Řešitel: Ing. Marie Michalová a kol.

tel.: 220 197 247, e-mail: marie_michalova@vuv.cz

Doba řešení: 2007

Cílem prací bylo sledování problematiky nakládání s biologicky rozložitelnými odpady (BRO) v ČR zejména z pohledu úprav či návrhů změn nebo i nových legislativních předpisů, dále

sledování vývoje legislativy v oblasti BRO v EU a plnění požadavků ve vztahu k reportingu pro potřeby MŽP i veřejnosti.

V roce 2007 bylo hlavní náplní úkolu zpracování nového návrhu vyhlášky o nakládání s BRO na nezemědělské půdě, včetně účasti na hodnocení připomínek v rámci vnitřního připomínkového řízení. V polovině listopadu 2007 MŽP odeslalo návrh vyhlášky k vnějšímu připomínkovému řízení.

Další náplní úkolu bylo vyhodnocení údajů z evidence o kalech využitých na zemědělské půdě za rok 2006, které použil řešitel kromě dalšího pro vypracování podkladu reportingové zprávy pro EK o využití kalů z ČOV v zemědělství v ČR za období posledních tří let.

Poskytování informací „první pomoci“ o BRO regionům a obcím na základě jejich žádostí v souladu s platnými právními předpisy probíhalo aktuálně podle vznesených požadavků. Převládaly telefonické dotazy nebo dotazy formou e-mailu.

Vyhodnocení účinnosti přijatých předpisů k odpadním elektrickým a elektronickým zařízením (OEEZ)

Řešitel: Ing. Věra Hudáková

tel.: 220 197 470, e-mail: vera_hudakova@vuv.cz

Doba řešení: červenec–prosinec 2007

Cílem je sledování vývoje právních předpisů k OEEZ v EU, dále vyhodnocení vývoje problematiky elektrozařízení a elektroodpadů ve vazbě na funkčnost kolektivních systémů a zpracovávání informací k dané problematice.

V roce 2007 byla z Informačního systému odpadového hospodářství doplněna data o produkci odpadů z elektrozařízení za rok 2006. Z ročních zpráv výrobců elektrozařízení, zpracovaných kolektivními systémy, byly získány přehledy o množství zpětně odebraných elektrozařízení a jejich dalším zpracování. Na základě ročních zpráv byly navrženy i některé změny právních předpisů. Přehledně byla zpracována vydaná stanoviska OODP MŽP k zařazování elektrozařízení pod platnost zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, a aktualizovány informace o zařízeních zpracovávajících elektroodpady.

Autovraky

Řešitel: Ing. Věra Hudáková

tel.: 220 197 470, e-mail: vera_hudakova@vuv.cz

Doba řešení: červenec–prosinec 2007

Cílem prací je především analýza problematiky systému zpětného odběru autovraků a návrh na opatření k jeho zlepšení, dále sledování vývoje zpracování autovraků v členských státech EU i dalších zemích, vývoje množství odpadů z autovraků v ČR a průběžná aktualizace přehledu zpracovatelů autovraků.

V roce 2007 byla zpracována data o produkci odpadů z autovraků za rok 2006 a z nich stanoveno množství zpracovávaných autovraků v ČR. Současně byly sledovány roční zprávy výrobců a akreditovaných zástupců vybraných vozidel. Byly získány informace o zařízeních zpracovávajících autovraky i v jiných státech. Měsíčně byl aktualizován přehled zpracovatelů autovraků v ČR a provedeno porovnání smluvních partnerů výrobců a akreditovaných zástupců vybraných vozidel se zařízeními majícími oprávnění vydané podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

ASLAB Středisko pro posuzování způsobilosti laboratoří

Zajištění kvality systému ASLAB

Řešitel: Ing. Roman Dvořák

tel.: 220 197 332, e-mail: roman_dvorak@vuv.cz

Doba řešení: 1. 1.–31. 12. 2007

Cílem úkolu je vyhodnocování mezilaboratorního porovnávání zkoušek (MPZ), které slouží k ověření schopnosti laboratoří provádět zkoušky s využitím nejistot měření.

Již druhým rokem organizuje ASLAB programy MPZ se současným vyhodnocováním podle kritérií z-skóre i zeta-skóre v chemických a radiologických MPZ při využívání hodnot nejistot měření. V průběhu roku 2007 byl prokázán jednoznačný trend v pozitivním posunu při nakládání s hodnotami nejistot měření ze strany laboratoří. Obratnost a prokázaná znalost nakládání s nejistotami měření při jejich praktickém využívání byla dokumentována nejenom zvýšenou úspěšností laboratoří v MPZ organizovaných ASLAB v roce 2007 oproti roku 2006, ale i výrazným snížením rozdílů úspěšnosti při vyhodnocování podle obou kritérií (z- a zeta-skóre).

Příznivý vývoj při využívání nejistot měření v praxi byl zaznamenán i v terénu při posuzování laboratoří, kdy při validačních studiích laboratoře častěji a vhodně využívají různé hodnoty nejistot měření pro různé koncentrační úrovně.

ASLAB začal v roce 2007 nabízet laboratořím nový projekt MPZ pro ukazatele zařazené do situačního monitoringu vodních útvarů. Tento fakt byl velmi příznivě hodnocen ze strany laboratoří, které tak při účasti na monitoringu měly možnost porovnat své výsledky.